

Tröttnade på Jugoslaviens flygvapen. Startade eget.

Den 25 oktober 1991 klockan 09:35 upptäckte en österrikisk radarobservatör ett oidentifierat lågt flygande föremål över Ljubljana i grannlandet Slovenien. Det var i hög hastighet på väg rakt mot den österrikiska gränsen. Incidentberedskapen larmades och två Saab 105OE från basen i Linz-Hörsching gick upp för att genskjuta och identifiera inkräktaren.

Text Heinz Berger

Inkräktaren hade nått fram till den civila flygplatsen i Klagenfurt, och gjorde en överflygning med stället utfällt, för att signalera avsikt att landa.

Klockan 09:58 tog en MiG-21 från Jugoslaviska flygvapnet mark. Föraren, kapten Rudolf Peresin överlämnade sig till lokal polis. I förhör meddelade han att han inte ville skjuta på sina kroatiska landsmän och därför hade flytt. Fyra dagar senare lämnade han Österrike för att hemma i Kroatien ansluta sig till det nybildade Nationalgardet.

Rudolf Peresin föddes den 25 mars 1953 i byn Jarsimac nära staden Gornje i Kroatien. Han fick sin militära grundutbildning i Mostar och fortsatte som kadett vid krigsflygskolan i Zadar. 1982 var han färdig stridspilot och fick tjänst på flottilen i Bihac.

När inbördeskriget i Slovenien och Kroatien började, flyttade han fru och barn innanför Kroatiens gränser. I väntan på det rätta tillfället att själv fly dit, var han tvungen att flyga uppdrag med avsikt att skada sin egen hembygd.

Den stora chansen uppenbarade sig den 25 oktober. Han ledde en attackgrupp på ett uppdrag över Kroatien. Vädret försämrades så att uppdraget måste avbrytas. Peresin beordrade hemgång. Men själv lämnade han gruppen och satte kurs mot Österrike. Landa hemma i Kroatien kunde han inte, eftersom den jugoslaviska krigsmakten stängt alla flygbaser i provinserna.

Omedelbart efter hemkomsten uppsökte Peresin det kroatiska nationalgardet, som var embryot till landets nuvarande polis och väpnade styrkor. Han åtog sig uppdraget att från grunden bygga upp ett kroatiskt flygvapen. Tillsammans med tre andra desertörer från Jugoslaviens flygvapen ingick Rudolf Peresin i den första flygstyrkan, som var klar för insats den 4 februari 1992.

1993 blev Peresin chef över Kroatiens första stridsflygdivision, baserad på Zagreb-Pleso. Divisionen flög skarpa uppdrag i ett område som sträckte sig från Slavonien i norr till Dubrovnik i söder. Förarna tog betydande risker, för att med

begränsade egna resurser tillfoga fienden största möjliga skada. Framgångarna var betydande.

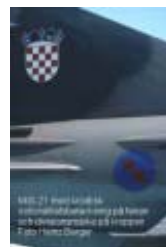
Parallellt med krigandet tog Peresin upp studier vid Zagrebs universitet för att bli trafikflygare.

Under operation "Lightning" i östra Slavonien våren 1995 flög kapten Peresin ett antal kirurgiska uppdrag. Ett hade till avsikt att slå ut en serbisk ställning vid bron i Bosanka Gradiska, så att serbiska flyktingar kunde lämna landet. Det var den 2 maj och kroatiska MiG-21 beväpnade med raketer flög våg efter våg utan att lyckas driva bort fienden. Under en av attackerna blev Peresins flygplan träffat av serbiskt luftvärn. En vinge föll av och det började brinna. Enligt ser-

biska observatörer lyckades piloten skjuta ut sig.

I två år svävade man i ovisshet om vad som sedan hänt Peresin. Den 4 augusti 1997 överlämnades kvarlevorna efter kapten Rudolf Peresin av Serbien till Kroatien.

Rudolf Peresin befordrades postumt till brigadledare och fick låna sitt namn och sin hjältestatus åt krigsflygskolan i Zadar.

Bilder i helformat?

Återvänd till "Innehållsförteckningen" och sök under artikelrubriken!